

oddílu jakož i podle jeho obsahu jsou ovšem také ministerstva správními úřady, ale není správním úřadem vláda, t. j. sbor ministrů, třeba že i vláda ba i prezident předsbere nejen akty moci vládní, nýbrž i moci výkonné (tedy akty správní), jak to výslovně o nich řečeno v § 64/2 a o prezidentu též v § 68. Avšak § 92, jenž jedná o ručení státu za škodu způsobenou nezákonným výkonem moci veřejné, zařaden jest právě do oddílu o »ministerstvech a nižších úřadech správních« §§ 85 až 93, takže syndikátní nárok v něm stipulovaný omezen jest jen na škodu způsobenou úřady správními, ať ministerstvem nebo nižším úřadem správním, lépe řečeno jiným úřadem správním (jsouť možné i úřady ministerstvu koordinované, jako na př. Státní pozemkový úřad) a nevztahuje se tedy na úkony vlády, ježto tato není správním úřadem, aspoň jistě ne na úkony vlády, jež jsou akty vládními, jakým právě je každé vládní nařízení, o něž i v tomto případě jde. Poruší-li vláda nebo její člen v oboru své působnosti úmyslně nebo z hrubé nedbalosti zákon, nastává podle § 79 ústavní listiny sice jejich zodpovědnost, avšak ta předpokládá obžalobu, kterou vznese poslanecká sněmovna a o níž soudí senát (§ 34). Úprava této zodpovědnosti slíbená v § 79 ještě se nestala skutkem, ale oč tu jde, znázorňuje bývalý rakouský zákon o ministerské zodpovědnosti ze dne 25. července 1867, čís. 101 ř. zák., podle kterého mohl státní dvůr soudní, jenž o ní soudil, přiznati poškozené osobě, ať to byl stát nebo soukromník, náhradu, která, byl-li ministr uznán vinným, mohla pak uplatněna býti také před řádným soudem (§ 6, § 24). Pro neplatné nařízení a pro škodu jím způsobenou nemá tedy průchod pořad § 92, nýbrž § 79 a 34 úst. list. Dodati jest, že, šlo-li o pouhé zabavení, nešlo o vyvlastnění, jak dovolání neprávem také uplatňuje, by dovodilo, že žalující firmě přísluší náhrada i bez zavinění státních orgánů. Jestliže však státní orgány jednaly podle nařízení ministra o zabavení vlny, tedy i bylo-li by toto nařízení neplatné, nestihá vina tyto orgány, a to tím méně, když jim není v ústavní listině dáno stejné právo jako soudcům v § 102, by zkoumaly platnost nařízení.

Čís. 10033.

Závazek, provéstí práci ihned na telegrafickou výzvu objednatele, není nutně plněním fixním.

(Rozh. ze dne 25. června 1930, Rv I 1631/29.)

Proti zažalovanému nároku na zaplacení za dodané zboží namítl žalovaný započtením několik vzájemných pohledávek, z nichž tu přichází v úvahu jen vzájemná pohledávka na náhradu, škody, již opodstatnil žalovaný tím, že ujednal se žalobcem cenu zboží včetně zasklení, že žalobce telegramem ze dne 6. listopadu 1926 vyzval k zasklení, a, jelikož žalobce vůbec na tuto výzvu nereagoval, že byl žalovaný nucen zasklení provéstí sklenářem v K., jemuž musel zaplatiti peníz, ježž nyní namítá započtením. Procesní soud první stolice neuznal tuto

vzájemnou pohledávku za pravou, o d v o l a c í s o u d ji uznal za pravou.

N e j v y š š í s o u d obnovil v tomto směru rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolatelka napadá úsudek odvolacího soudu, že její závazek, provést zasklení svým montérem na telegrafické vyzvání žalovaného i h n e d, opodstatňoval plnění fixní a že proto žalovaný, když se žalobkyně ocitla s plněním v prodlení, byl oprávněn beze všeho od smlouvy odstoupiti a žádati náhradu škody pro neplnění, aniž dříve stanovil žalobkyni přiměřenou dodatečnou lhůtu k plnění. Dovolání nelze v tomto směru odepřítí důvodnost. Zjištěná úmluva stran zněla ovšem tak, že žalobkyně, jakmile ji žalovaný telegraficky vyzve, pošle ihned svého montéra, by provedl zasklení u žalovaného, a takto zněla i telegrafická výzva žalovaného. Než přes to tu nešlo o plnění fixní po rozumu § 919 obč. zák. Výraz: »pošlete ihned« sám o sobě nemůže býti považován za přesně určenou dobu k plnění, aniž může z něho býti dovozováno, že podle srovnalé vůle smluvních stran toto plnění »ihned« mělo býti podstatným kusem úmluvy, t. j. takovým, že jiné než okamžité plnění nemělo za smluvní býti považováno, nýbrž že by bylo bývalo plněním zcela jiného druhu, jak by toho bylo vyžadovalo plnění fixní podle § 919 obč. zák. Že plnění nespěchalo tak, že by zasklení poněkud opožděné nebylo mělo již zamýšleného účelu, plyne z vlastního seznání žalovaného, že hostinec, v němž zasklení mělo býti provedeno, měl býti otevřen teprve dne 15. listopadu 1926, takže, když žalovaný dal telegrafický příkaz k zasklení již 6. listopadu 1926, nebylo nevyhnutelně nutno, by zasklení bylo provedeno neprodleně po výzvě. I další seznání žalovaného, že po odeslání telegrafické výzvy vyčkal ještě pět dní, než od smlouvy se žalobkyní odstoupil a dal zasklení provést Bedřichem F-em, nasvědčuje tomu, že okamžitého provedení zasklení nebylo nezbytně třeba a že by bylo stačilo, kdyby žalovaný byl žalobkyni, když se s plněním ocitla v prodlení, k plnění poháněl, stanoviv jí přiměřenou dodatečnou lhůtu k plnění. Nešlo-li však o plnění fixní, nebyl žalovaný oprávněn, jakmile se žalobkyně ocitla s plněním v prodlení, ihned jednostranně od smlouvy odstoupiti a na žalobkyni žádati náhradu škody pro neplnění, nýbrž náleželo mu podle §§ 1151 a 918 obč. zák., by nejdříve stanovil žalobkyni přiměřenou dodatečnou lhůtu k plnění s tím, že, nebude-li dodržena lhůta, bude požadovati náhradu škody pro neplnění. Poněvadž se žalovaný takto nezachoval, není jeho nárok na náhradu škody, t. j. na náhradu nákladů vyšších, které mu byly způsobeny tím, že si dal zasklení provést osobou třetí, po právu.

Čís. 10034.

Ručení za škodu z provozu silostrojů (zákon ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák.).